

Uppföljande granskning

Malå kommun

Februari 2022

Bo Rehnberg, certifierad kommunal revisor

Jens Westin, revisionskonsult

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Malå kommun genomfört en uppföljning av granskning som utförts under perioden 2018-2020. Granskningen tar utgångspunkt från kommunallagens revisionskapitel. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Den uppföljande granskningen har inriktats mot följande områden:

1. Arbetsmiljöarbete
2. Anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans
3. Personal- och kompetensförsörjning

Vår granskning visar att kommunstyrelsen *delvis* åtgärdat de brister som identifierats i tidigare granskning. Alltjämt kvarstår vissa områden att förbättra.

Underlag för revisionell bedömning redovisas i avsnitt 2.1-2.3.

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen skyndsamt prövar revisorernas rekommendationer som redovisas i revisionsrapport "Personal- och kompetensförsörjning".
- Att kommunstyrelsen fortsätter sitt arbete med att utveckla kommunens arbetsmiljöarbete.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att dess personalenhet ges rimliga resurser att strategiskt kunna arbeta med frågor som rör personal, kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte och revisionsfrågor	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Avgränsning	4
1.5 Metod	3
2. Granskningsresultat	4
2.1 Arbetsmiljöarbete	4
2.2 Anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans	5
2.3 Personal- och kompetensförsörjning	6
3. Avslutning	8
3.1 Sammanfattande revisionell bedömning	8
3.2 Rekommendationer	8

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I God revisionssed i kommunal verksamhet påtalas vikten av att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen utgör även underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Mot bakgrund av detta har kommunens revisorer beslutat att genomföra en uppföljning av genomförda granskningar under 2018-2020.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Den uppföljande granskningen syftar till att bedöma om granskade organ vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer. Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

1. Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskningar?
2. Finns brister kvar att åtgärda?

1.3 Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallagen 6:1, 6:6
- God revisionssed inom kommunal verksamhet, SKR
- Revisionsrapporter (PwC) från tidigare genomförd revision
- Kommuninterna styrdokument relevanta för granskningen.

1.4 Avgränsning

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och följande granskningar som genomförts:

- Arbetsmiljöarbete (2018)
- Anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans (2019)
- Personal- och kompetensförsörjning (2020)

Granskningen avgränsas i tid i första hand till år 2021, men även fler år kan omfattas av granskningen. I övrigt, se avsnitt Syfte och revisionsfrågor.

1.5 Metod

Analys av för granskningen relevant dokumentation. Kompletterande intervju har genomförts med kommunchef. Den intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten. Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfyllt (grön); delvis uppfyllt (gul); nej/ej uppfyllt (röd).

Rapporten har kvalitetssäkrats av Christer Marklund, certifierad kommunal revisor, PwC enligt PwC:s rutiner för kvalitetssäkring.

2. Granskningsresultat

2.1 Arbetsmiljöarbete

Revisionsfrågor: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning? Finns brister kvar att åtgärda?

lakttagelser

Granskning år 2018 påvisade ett flertal brister i kommunens arbetsmiljöarbete. I februari 2019 har revisionen översänt revisionsrapport samt tillhörande skrivelse till kommunstyrelsen för beaktande. I rapport och skrivelse lämnas fyra rekommendationer. Rekommendationerna rör följande områden:

1. Avsätta tillräckliga resurser för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete.
2. Förankra och tillämpa förekommande styrdokument i verksamheten.
3. Utveckla uppföljning, analys och utvärdering.
4. Öka samordning mellan arbetsmiljöarbete med personaladministrativa åtgärder.

Av revisorernas skrivelse framgår att kommunstyrelsen senast 15 juni 2019 ska redovisas vilka åtgärder som kommer vidtas med anledning av granskningen.

Kommunstyrelsen har i början av juni 2019 (§78) behandlat revisionsrapporten. Styrelsen beslutar vid detta tillfälle att godkänna upprättat förslag till åtgärdsplan. Planen innehåller ett antal aktiviteter. I november 2019 har styrelsen fått återrapportering av genomförda, pågående och planerade åtgärder. Av lägesrapporten framgår att två aktiviteter genomförts, medan resterande åtgärder är pågående (7 st) eller planerade (6 st). Kommunstyrelsen beslutar vid detta tillfälle att notera informationen.

Inom ramen för granskningen har det gjorts en avstämning av i vilken utsträckning åtgärdsplanen har verkställts. Granskningen visar att flertalet aktiviteter har genomförts och fler insatser är planerade. Ett exempel är pågående omorganisation inom personalenheten i syfte att utveckla den strategiska styrningen inom personal- och arbetsmiljöfrågor.

Åren 2020-2021 har det genomförts riktade insatser på arbetsmiljön i kommunhuset. Utredning och analys har utförts av extern konsult. En åtgärdsplan har fastställts av kommunstyrelsen i juni 2021.

Företrädare för kommunledningen upplever att kommunens arbetsmiljöarbete har förbättrats jämfört med situationen 2018. Alltjämt upplevs det finnas utvecklingsområden.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen delvis åtgärdat de brister som identifierades i tidigare granskning. Bedömningen baseras på följande:

- Vi ser att kommunstyrelsen och dess förvaltning har vidtagit olika typer av åtgärder i syfte att utveckla kommunens arbete med arbetsmiljö
- Vidtagna åtgärder berör de utvecklingsområden som noterades i föregående granskning, dvs resurser, ledning/styrning, uppföljning/kontroll samt samordning.

- Företrädare för förvaltningen upplever att arbetsmiljöarbetet har utvecklats sedan föregående granskning, men att det alltjämt går vidareutvecklas.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen fortsätter sitt arbete med att utveckla kommunens arbetsmiljöarbete. Styrelsen bör bland annat säkerställa att dess personalenhet ges rimliga resurser att strategiskt kunna arbeta med arbetsmiljöfrågor.

2.2 Anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans

Revisionsfrågor: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning? Finns brister kvar att åtgärda?

lakttagelser

Revisorerna har i samband med upprättande av revisionsplan 2019 sett ett behov att granska kommunens anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans. Det främsta skälet var att kommunen för år 2018 inte efterlevt kommunallagens balanskrav.

Granskningen har genomförts under hösten 2019 och i granskningen framkom ett flertal brister. Följande områden bedömdes vara särskilt angelägna att åtgärda:

1. Utveckla styrning och uppföljning för att nå en ekonomi i balans.
2. Utveckla analys och utvärdering inom områdena ekonomi och effektivitet.

Revisionen har i december 2019 översänt rapport och tillhörande skrivelse till granskade organ för beaktande. Av skrivelsen framgår att kommunstyrelse och nämnder senast 1 april 2020 ska lämna svar till revisionen på genomförd granskning.

Kommunstyrelsen har i februari 2020 behandlat revisionsrapporten. Vid samma tillfälle har styrelsen även avlämnat ett svar till kommunrevisionen. I svaret redovisas vidtagna och planerade åtgärder inom följande områden:

- Resursfördelningsmodell
- Verksamhetssystem för måluppföljning
- Löpande uppföljning av ekonomin
- Mål för effektivitet och kvalitet

Kommunstyrelsens svar till revisionen har även delgivits barn- och utbildningsnämndens respektive omsorgsnämnden. Från 2020-07-01 har kommunstyrelsen övertagit ansvaret för verksamhet som tidigare hanterats av dessa två nämnder.

Vår granskning kan verifiera att det skett utveckling inom flertalet av de områden som lyfts fram i styrelsens svarsskrivelse. Mål för effektivitet är alltjämt ett utvecklingsområde.

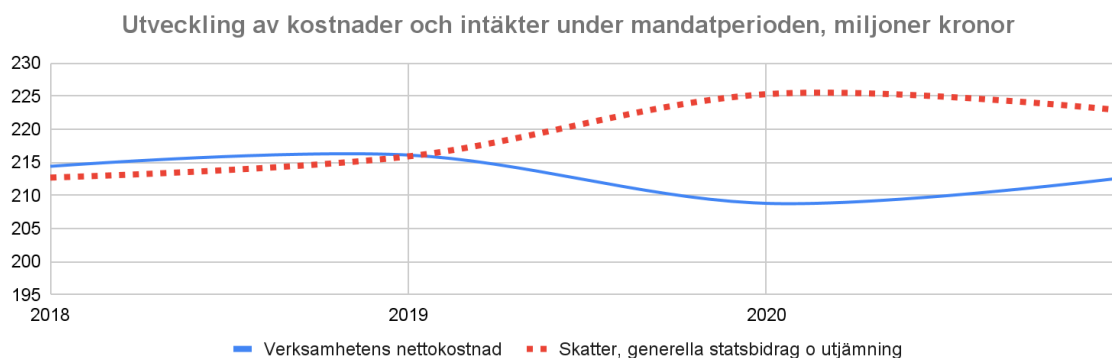
Det nya resursfördelningssystemet har enligt företrädare för kommunledningen bidragit till att stabilisera kommunens ekonomi. Inom verksamheten har det även vidtagits olika åtgärder för att skapa en mer effektiv organisation. En betydande del av kommunens förskoleverksamhet har centraliserats till en enhet. Planer finns att genomföra en likartad insats när det gäller boenden inom kommunens äldreomsorg.

Införandet av verksamhetssystemet Stratsys har förbättrat förutsättningarna att leda, styra och kontrollera kommunens verksamhet och ekonomi. Stratsys har även resulterat

i en ökad aktivitet kopplat till målstyrning från förvaltningarna, vilket spås generera positiva effekter även på politikersidan.

I övrigt framhålls att åtgärder vidtagits åtgärder för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan förvaltning och politik.

Under 2020 har kommunstyrelsen återställt tidigare års ekonomiska underskott. Även för 2021 redovisas en ekonomi i balans. Det förbättrade resultatet kan framför allt förklaras av ökade intäkter i form av statsbidrag och ekonomisk utjämning. Granskningen visar även att det skett en viss anpassning av verksamhetsvolym under mandatperioden.

Vid tidpunkt för granskning har kommunen 10.5 miljoner kronor till förfogande i en resultatutjämningsreserv.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen i allt väsentligt åtgärdat de brister som identifierades i föregående granskning. Bedömningen baseras på följande:

- Kommunens verksamhet redovisar en ekonomi i balans. Det finns även ekonomiska medel i form av en resultatutjämningsreserv.
- Styrning och kontroll över kommunens ekonomi har förbättrats jämfört med föregående granskning.

2.3 Personal- och kompetensförsörjning

Revisionsfrågor: Vad har åtgärdats av de brister som identifierades i tidigare granskning? Finns brister kvar att åtgärda?

lakttagelser

Revisorerna har i sin revisionsplanering funnit det relevant att granska hur kommunen arbetar inom området personal- och kompetensförsörjning. Granskningen, som genomfördes under senare delen av 2020, påvisade ett flertal brister hur kommunstyrelsen och dess verksamheter arbetar inom området.

Revisorerna har i december 2020 överlämnat rapport och tillhörande skrivelse till kommunstyrelsen för beaktande. Revisionen lämnar följande rekommendationer:

1. Utveckla styrningen inom området. Fokus på behovsanalys, mål och strategier.
2. Tydliggöra ansvarsfördelning i verksamheten när det gäller strategisk kompetensförsörjning.

3. Utveckla uppföljning och återrapportering inom områdena personal- (delegationsbeslut) respektive kompetensförsörjning.

Vår granskning visar att kommunstyrelsen ännu inte behandlat revisionsrapport. Granskningen indikerar att styrelsens rutin att hantera/bereda inkomna handlingar inte fungerat på avsett sätt i detta ärende.

Revisionen kan inte finna att noterade brister i föregående granskning har åtgärdats under år 2021.

Enligt uppgift kommer revisionsrapporten att behandlas av styrelsen i februari 2022.

Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen inte åtgärdat de brister som identifierats i granskningen. Bedömningen baseras på följande:

- Revisionsrapporten har ännu inte behandlats av kommunstyrelsen
- Noterade brister i föregående granskning har inte åtgärdats under år 2021.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att rutin för hantering av inkomna handlingar fungerar på ett tillfredsställande sätt.

3. Avslutning

3.1 Sammanfattande revisionell bedömning

Område	Bedömning	
Arbetsmiljöarbete	Delvis uppfyllt	
Anpassningsarbete för att nå en ekonomi i balans	Uppfyllt	
Personal- och kompetensförsörjning	Ej uppfyllt	

Vår sammantagna revisionella bedömning är att kommunstyrelsen *delvis* åtgärdat de brister som identifierats i tidigare granskning. Vår granskning visar att inom vissa specifika områden kvarstår alltså brister att åtgärda.

3.2 Rekommendationer

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen skyndsamt prövar revisorernas rekommendationer som redovisas i revisionsrapport "Personal- och kompetensförsörjning".
- Att kommunstyrelsen fortsätter sitt arbete med att utveckla kommunens arbetsmiljöarbete.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att dess personalenhet ges rimliga resurser att strategiskt kunna arbeta med frågor som rör personal, kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

2022-02-22

Christer Marklund

Bo Rehnberg

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Malå kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2021-10-14. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.